

Herøy kommune

Et hav av muligheter

Budsjettkonferanse

Herøy 15. november 2023

kl. 09-14

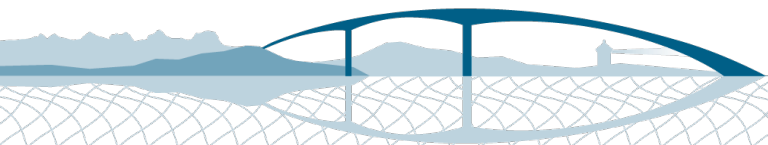
Driftsbudsjett 2024- sammendrag

	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Rammetilskudd	95 347 000	94 460 000	85 077 657
Skatt på inntekt og formue	69 671 000	61 117 000	64 190 000
Eiendomsskatt	3 457 000	3 456 000	3 443 819
Tilskudd fra Havbruksfondet	25 000 000	7 000 000	27 830 155
Alle andre inntekter	59 287 950	54 922 794	67 954 626
Sum brutto driftsinntekter	252 762 950	220 955 794	248 496 257
Lønn inkl sosiale utgifter	146 679 002	138 727 257	128 414 503
Alle andre utgifter	81 170 201	79 339 074	93 097 962
Sum brutto driftsutgifter	227 849 203	218 066 331	221 512 465
Brutto driftsresultat	24 913 747	2 889 463	26 983 792
Avdrag på lån	16 087 000	16 923 510	15 003 140
Renteutgifter	15 904 000	11 127 267	6 201 488
Sum finansutgifter	31 991 000	28 050 777	21 204 628
Renteinntekter og utbytte	7 701 319	4 742 319	8 056 653
Sum netto finansutgifter	24 289 681	23 308 458	13 147 975
Motpost Avskrivinger (inntekt)	9 216 000	9 216 000	14 655 299
Netto driftsresultat	9 840 066	-11 202 995	28 491 116
Netto avsetninger	9 840 066		28 491 116
Netto bruk av avsetninger		11 202 995	
Resultat	0	0	0

Sammendrag frie inntekter

Herøy kommune	2 024
Innbyggertilskudd	55 010 000
Utgiftsutjevning	29 123 000
Ingar	-135 000
Særskilt fordeling	1 121 000
Nord Norge tilskudd	3 702 000
Små kommune tilskudd Nord Norge	6 526 000
Sum rammetilskudd	95 347 000
Skatt på inntekt og formue	64 487 000
Inntektsutjevning	5 184 000
Sum frie inntekter	165 018 000

Inntektssystemet

- Rammetilskudd (overføringer fra staten) og skatteinntekter (på formue og inntekt) blir definert som kommunen sine frie inntekter
- Kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om lag 72 prosent (77 prosent når en inkluderer momskompensasjon) av kommunesektorens samlede inntekter.

Rammetilskudd

- Innbyggertilskudd
- Utgiftsutjevning
- inntektsutjevning
- Skjønnstilskudd
- Distrikts tilskudd Nord Norge
- Nord Norge tilskudd
- Kompensasjon kommuner som skal slå seg sammen
- Distriktstilskudd Sør Norge
- Veksttilskudd
- Storbytilskudd
- INGAR
- Særskilt fordeling
- Regionsentertilskudd
- Inndelingstilskudd

Rammetilskudd

- **Innbyggertilskudd**

- I utgangspunktet blir innbyggertilskuddet fordelt med likt beløp pr innbygger for alle kommunene (kr. 29 832 pr innbygger i 2024). Dette utgjør ca. 155,7 mrd. kroner for hele landet.
- Det samla innbyggertilskuddet blir fordelt mellom kommunene ved at det blir tatt hensyn til demografiske forhold (utgiftsutjevning).

Rammetilskudd

- **Utgiftsutjevning:**
- Utgiftsutjevningen er ei rein omfordeling – det som blir trekt inn fra noen kommuner blir delt ut igjen til andre kommuner.
- Til dels store kostnadsforskjeller mellom kommunene.
- Kommunene skal i prinsippet få full kompensasjon for de kostnadsforskjellene som de selv ikke kan påvirke.

Rammetilskudd

- **Utgiftsutjevning:**
- Det gjelder for eksempel aldersfordelingen, og strukturelle og sosiale forhold i kommunen.
- Denne kompensasjonen skjer i praksis gjennom kostnadsnøkkelen, som består av ulike kriterium med vektorer.
- Kostnadsnøkklene blir brukt sammen med kriteriedata til å lage indekser for å beregne utgiftsbehov for hver kommune.
- Det er disse indeksene departementet tar utgangspunkt i når utgiftsutjevningen for hver kommune skal utregnes.

Rammetilskudd

- **Utgiftsutjevning:**
- Gjennom kostnadsnøkkelen, og et oppdatert sett med kriteriedata, blir utgiftsbehovet for hver kommune beregnet.
- Deretter blir tilskuddet fordelt til kommunene etter deres varierende utgiftsbehov.

Rammetilskudd

- **Utgiftsutjevning:**
- En kommune som ligger på landsgjennomsnittet vil ha en indeksverdi på 1.
- En kommune som er tungdrevet, vil ha en indeksverdi som er større enn 1.
- En kommune som er lettdrevet, vil ha en indeksverdi som er mindre enn 1.
- **Herøy kommune har indeksverdi på 1,2313 i 2024**
- **Dette innebærer at Herøy kommune er 23,13% dyrere å drive enn landsgjennomsnittet.**

Rammetilskudd

Kostnadsnøkkelen for kommunene 2024

Kostnadsnøkkelen for kommunene 2024:

Kriterium	Kriterievæker
Innbyggjarar 0–1 år	0,0058
Innbyggjarar 2–5 år	0,1348
Innbyggjarar 6–15 år	0,2527
Innbyggjarar 16–22 år	0,0241
Innbyggjarar 23–66 år	0,1081
Innbyggjarar 67–79 år	0,0605
Innbyggjarar 80–89 år	0,0806
Innbyggjarar 90 år og over	0,0403
Gradert basiskriterium	0,0163
Reiseavstand innan sone	0,0103
Reiseavstand til nabokrets	0,0103
Landbrukskriterium	0,0019
Innvandrarar 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0067
Personar med psykisk utviklingshemming 16 år og over	0,0507
Ikkje-gifte 67 år og over	0,0474
Dødelegheitskriterium	0,0474
Uføre 18-49 år	0,0060
Flyktingar utan integreringstilskot	0,0078
Opphopingsindeks	0,0088
Aleinebuande 30-66 år	0,0180
Barn 0–15 år med einsleg forsørgjar	0,0168
Låginntektskriteriet	0,0105
Barn 1 år utan kontantstøtte	0,0163
Innbyggjarar med høgare utdanning	0,0179
Sum	1,0000

Rammetilskudd

- Sektorveker til kostnadsnøkkelen for kommunene 2024

Sektorveker til kostnadsnøkkelen for kommunane 2024:

Sektor	Netto driftsutgifter ekskl. avskrivningar KOSTRA 2022	Korreksjonar og innlemmingar 2023–2024	
	(1 000 kr)	(1000 kr)	Sektordel (%)
Grunnskule	84 708 508	1 045 866	24,10
Pleie og omsorg	128 377 926	0	36,07
Sosialhjelp	18 351 419	618 458	5,33
Barnevern	14 850 513	-363 991	4,07
Kommunehelse	24 107 931	-170 880	6,73
Barnehage	53 374 652	2 416 637	15,68
Administrasjon og miljø	27 912 126	-34 000	7,83
Landbruk	677 838	0	0,19
Sum	352 360 913	3 512 090	100

Utgiftsutjevning Herøy kommune 2024

(utgiftsutjevnedede tilskudd)

2024-prisnivå for årene 2025-2027

	HELE LANDET		HERØY			Bruk av folketall 1.7.2023		Endring fra foregående år 1000 kr
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj	1000 kr	
						kr per innb	1000 kr	
0-1 år	0,0058	107 155	31	0,8651	-0,08 %	-51	-94	-47,5
2-5 år	0,1348	227 495	84	1,1041	1,40 %	911	1 680	-1 346,4
6-15 år	0,2527	644 583	214	0,9928	-0,18 %	-119	-219	1 534,6
16-22 år	0,0241	456 837	124	0,8117	-0,45 %	-295	-543	155,5
23-66 år	0,1081	3 173 134	1 018	0,9593	-0,44 %	-285	-526	-131,9
67-79 år	0,0605	653 532	261	1,1942	1,18 %	763	1 406	10,2
80-89 år	0,0806	205 264	98	1,4277	3,45 %	2 237	4 125	74,3
over 90 år	0,0403	46 056	14	0,9090	-0,37 %	-238	-439	268,7
Basistillegg	0,0163	275	1,0000	10,8751	16,10 %	10 445	19 261	1 219,0
Sone	0,0103	21 599 834	8 271	1,1450	0,15 %	97	179	-20,3
Nabo	0,0103	9 877 360	4 062	1,2298	0,24 %	154	283	6,7
Landbrukskriterium	0,0019	1	0,0007	2,2275	0,23 %	151	279	3,4
Innvandrere 6-15 år ekskl Sk	0,0067	54 481	44	2,4150	0,95 %	615	1 134	-258,7
Flyktninger uten integrering	0,0078	183 480	59	0,9616	-0,03 %	-19	-36	30,5
Dødlighet	0,0474	41 670	14	1,0047	0,02 %	14	26	-519,5
Barn 0-15 med enslige forsø	0,0168	149 356	43	0,8609	-0,23 %	-152	-280	-234,1
Lavinntekt	0,0105	257 338	101	1,1736	0,18 %	118	218	-21,0
Uføre 18-49 år	0,0060	124 228	42	1,0110	0,01 %	4	8	-125,5
Opphopningsindeks	0,0088	118	0,0201	0,5100	-0,43 %	-280	-516	-17,6
Aleneboende 30 - 66 år	0,0180	515 435	154	0,8934	-0,19 %	-124	-230	-0,3
PU over 16 år	0,0507	20 482	7	1,0220	0,11 %	72	133	-101,0
Ikke-gifte 67 år og over	0,0474	398 431	188	1,4110	1,95 %	1 264	2 331	-102,0
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0163	43 634	19	1,2821	0,46 %	298	550	878,7
Innbyggere med høyere utd	0,0179	1 567 840	265	0,5054	-0,89 %	-574	-1 059	-86,9
1 Kostnadsindeks	1,0000			1,23126	23,13 %	15 007	27 673	1 169
(Tilleggstrekk kr pr innb.)								
2 Tilleggstrekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr						Alle tall i 1000 kr		
						27 673		
3 Nto.virkn. statllpriv. skoler						1 450		
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)						29 123		

Rammetilskudd

- Nord-Norge tilskudd (utgjør kr. 3.702.00 for Herøy I 2024) :

Til alle kommunar i Nord-Noreg og Namdalen – satsar 2024:

Kommunar i:	Kroner per innbyggjar
Nordland og Namdalen	2 013
Troms utanfor tiltakssona	3 861
Tiltakssona i Troms	4 550
Finnmark	9 427

Rammetilskudd

Tilskudd til små kommuner i Nord Norge (utgjør kr. 6.526.00 for Herøy)
2024 :

Småkommunetillegg til kommunar i Nord-Noreg og Namdalen – satsar 2024:

Indeks	Småkommunetillegg per kommune, kommunar utanfor tiltakssona	Småkommunetillegg per kommune, kommunar i tiltakssona
	(1 000 kr)	(1 000 kr)
Indeks 0–35	6 526	14 135
Indeks 36–38	5 875	12 719
Indeks 39–41	5 221	11 308
Indeks 42–44	4 569	9 893
Indeks 45–46	3 915	8 481
Indeks over 46	3 264	7 067

Rammetilskudd

- **Inntektsgarantiordninga (INGAR):**
- Skal skjerme kommuner mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til det neste.
- Ingen skal ha vekst som er lavere enn 400 kr pr innbygger under berekna vekst på landsbasis.
- 2024: Vekst på landsbasis kr 962pr innbygger
- Dette innebærer at kommuner som har en vekst i rammetilskuddet som er lavere enn 562kroner per innbygger, vil bli kompensert opp til denne vekstgrensen.
- Alle kommuner er med på å finansiere inntektsgarantiordningen og blir trukket med et likt beløp per innbygger i innbyggertilskuddet. For 2024 er trekket på 73 kroner per innbygger
- Herøy kommune blir trekt kr.135.000 I 2024

Særskilt fordeling

- Tilskudd til helsestasjon skole, tilskudd skole, barnevern, redusert makspris i barnehagen
- Utgjør til sammen kr. 1.121.000

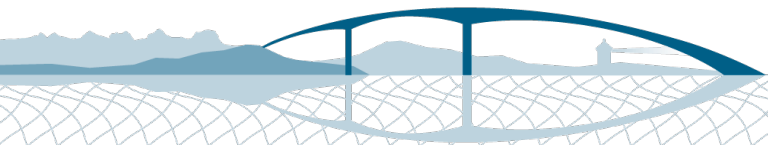
Rammetilskudd

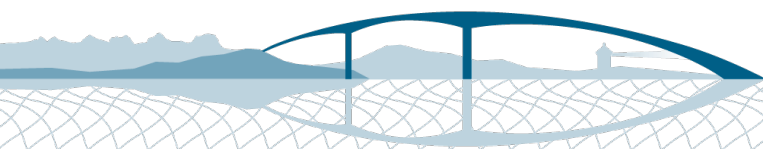
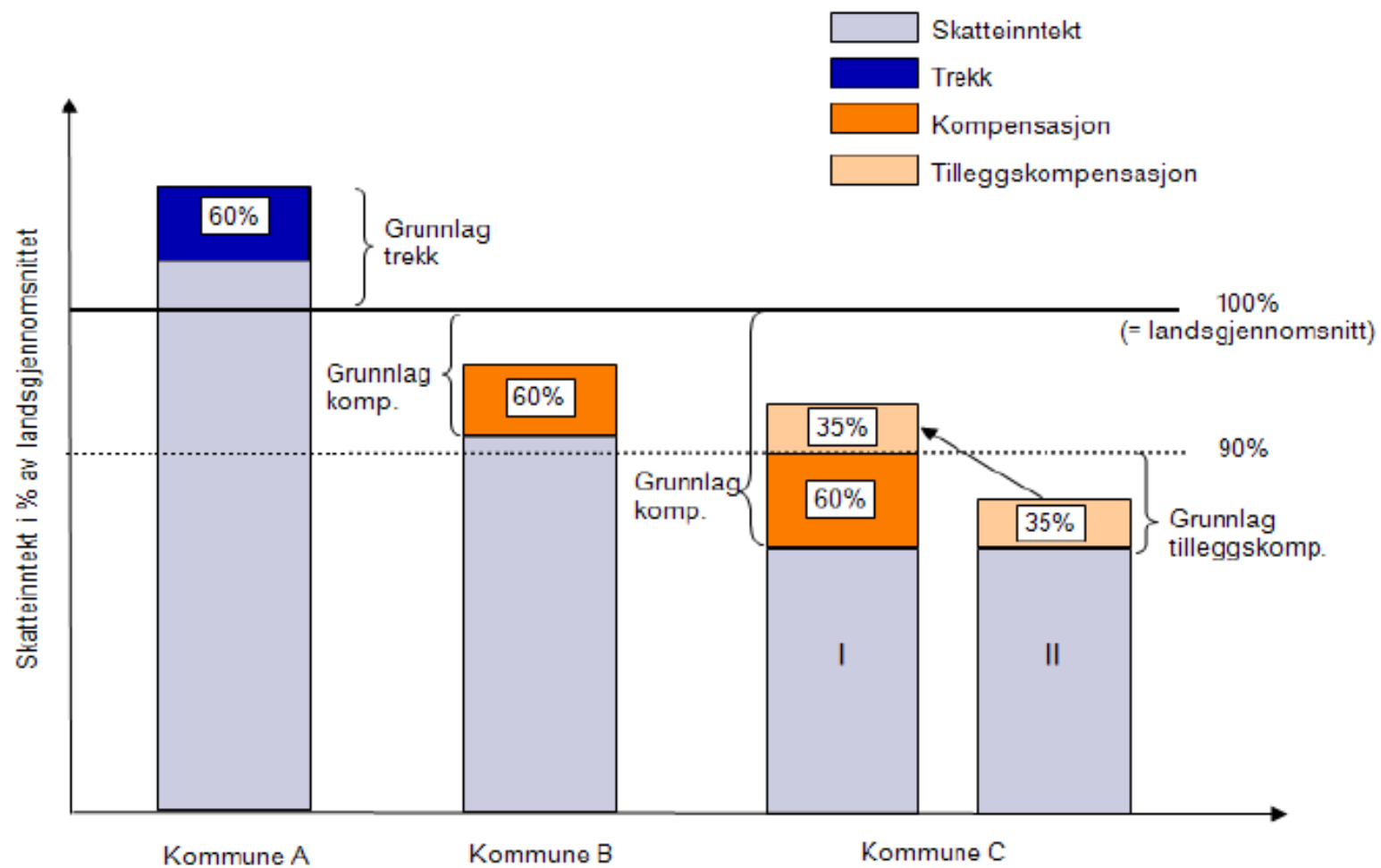
- **Inntektsutjevning:**
- Inntektsutjevning er overføring fra *skatterike* kommuner (over 100 % av landsgjennomsnittet) til *skattesvake* kommuner (under 100 % av landsgjennomsnittet).
- Nullsumspill

Inntektsutjevning

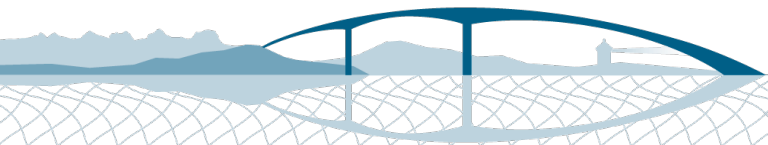
- Inntektsutjevning fungerer slik:
- Kommunene får kompensert 60 % av differansen mellom eget skattenivå og skattenivået på landsbasis
- Kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet blir trekt 60 % av differansen mellom eget skattenivå og landsgjennomsnittet
- Kommuner som har skatteinntekter under 90% av landsgjennomsnittet, får i tillegg kompensert 35% av differansen mellom egne skatteinntekter og 90% av landsgjennomsnittet
- Herøy kommune hadde i 2022 skatteinntekter som var 87,4 % av landsgjennomsnittet pr innbygger, og fikk dermed 5,2 mill kr i inntektsutjevning

Skatt på formue og inntekt

- Når skatteinntektene er over 100% av landsgjennomsnittet, blir det trekt 60% av hver skattekrone over landsgjennomsnittet.
- Når skatteinntektene er under landsgjennomsnittet, så blir opp til 95% av svikten kompensert gjennom inntektsutjevningen.
- Det er budsjettet med kr. 69.671.000 (**prognose**) i skatt på inntekt og formue i 2024.
- Dette utgjør 87,4% (**prognose**) av landsgjennomsnittet, derfor får Herøy kommune et tilskudd på kr. 5 184 000 kr (**prognose**) i inntektsutjevningen.

Inntekter **utenom** inntektssystemet

- Brukerbetalinger/Gebyrer/avgifter
- Øremerkede tilskudd
- Eiendomsskatt
- Tilskudd fra Havbruksfondet
- Etc (listen er ikke uttømmende)

Tilskudd fra Havbruksfondet 2017-2022 (NB: Dette er ikke en del av inntektssystemet)

År	Beløp
2022	27 830 155
2021	11 820 909
2020	17 115 548
2019	6 717 752
2018	23 743 569
2017	457 829
Sum	87 685 762

Finansområdet

Lån	31.12.2022
Ordinære lån	273 886 545
Startlån	29 504 080
Sum	303 390 625

Finansområdet

- Langsiktig gjeld, fordelt på ordinære lån, selvkostlån og Startlån

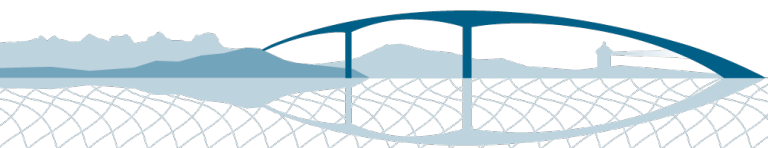
Lån	31.12.2022
Startlån	29 504 080
Selvkostlån	49 000 000
Lån som belaster kommunens økonomi	224 886 545
Sum	303 390 625

Finansutgifter

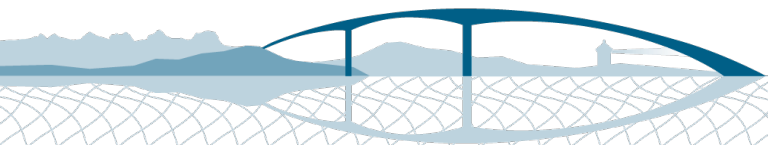
- Tabell som viser netto finanskostnader

År	2022	2023	2024
Renteutgifter	6 201 488	11 127 267	15 904 000
Avdrag på lån	15 003 140	16 923 510	16 087 000
Renteinntekter og utbytte	8 056 653	4 742 319	7 701 319
Sum finansutgifter	13 147 975	23 308 458	24 289 681

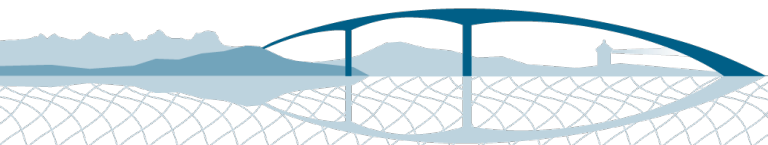
Utvikling av langsiktig gjeld

År	2023	2024
Gjeld pr 1. januar	303 390 625	325 787 635
Avdrag	17 573 510	16 737 000
Nye lån	39 970 520	22 660 000
Gjeld pr 31.12	325 787 635	331 710 635

Fondsmidler

Fond	Beløp pr 31.12.2022
Disposisjonsfond	122 915 070
Bundne driftsfond	8 215 914
Ubundet investeringsfond	1 385 059
Bundne investeringsfond	12 564 919
Sum fond per 31. 12. 2022	145 080 961

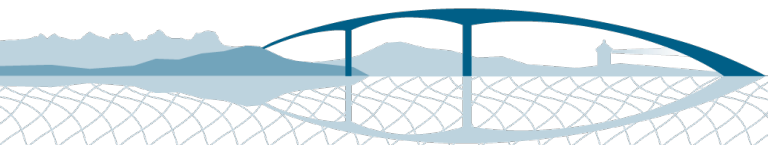
Disposisjonsfond

- Det er viktig å ha et disposisjonsfond for å kunne møte uventa hendelser
- Disposisjonsfondet kan brukes på både drifts og investeringsbudsjettet
- Disposisjonsfondet til Herøy kommune utgjør ca 122,9 mill kr pr 31.12.2022
- Disposisjonsfondet brukes til å delfinansiere Bassenet, og vil derfor trolig utgjøre ca 80- 85mill kr pr utgangen av 2023

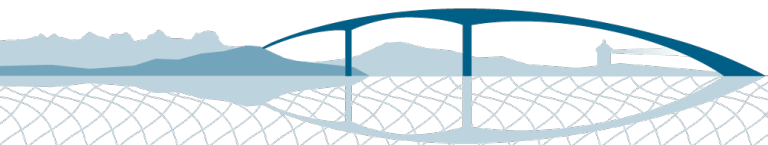
Nåværende Finansielle måltall

Finansielle måltall	Mål	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	1,75 %	11,5 %	7,3 %
Gjeld i % av driftsinntektene	100 %	122 %	138 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	20 %	49 %	53 %

Resultatgrad

	2022	2021
Netto driftsresultat	28 491 116	16 078 506
Sum driftsinntekter	248 496 257	218 792 064
Netto resultatgrad	11 %	7 %

Forslag til justering av de 3 finansielle måltallene

- **Netto resultatgrad** (netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter)
- Foreslår å endre måltallet til: **Netto driftsresultat skal hvert år utgjøre minst 4 % av driftsinntektene**

Forslag til justering av de 3 finansielle måltallene

Langsiktig lånegjeld i forhold til sum driftsinntekter

Endrer måltallet til kun gjeld som belaster kommunens økonomi.

Justert måttall: **Langsiktig lånegjeld (som belaster kommunens økonomi) skal maksimalt utgjøre 100% av sum driftsinntekter**

Forslag til justering av de 3 finansielle måltallene

Størrelse på disposisjonsfondet:

Foreslår at måltallet endres til:

Disposisjonsfondet skal til enhver tid utgjøre minst 50 mill kr

Investeringer

- Kommunalsjef Teknisk går gjennom Kommunedirektørens forslag til investeringer
- Investeringer for ca 22mill kr i 2024

